

כל הבשר פרק שמיני חולין

קיד.

עין משפט נר מצוה

ק"א ב ג מ"י פ"ט מהל'
מחללות חסרות הלכה
1 ו סמך לאחין קמח טו"ט
י"ד סימן פ"ו סעיף ו [1]:
ק"ד מ"י פ"י מהלכות
טומאת אוכלין הלכה
ד:
ק"ה מ"י פ"ט הלכה יג:

לענין רש"י
מישג"א. נסיד החלב.

שיטה מקובצת
א"ל דהא גדי בטהורה
משתיני כדאמרן גדי
להוציא את הטמאה:
ס"ה הלכך להכי אתא גדי
משמע ליה:

ומר אמר הדא כו' מ"ד לוקה קאי אבישול דחזא איסורא הוא ומ"ד אין לוקה קאי אכילה דאס לא התרו בו משום אכילת חלב אלא משום דזר בחלב אינו לוקה דלא חזי איסור דזר בחלב ומייל אאיסור חלב: **במי חלב** מישג"א בלע"ז: **הפגול והטמא** אלמא

אע"ג דאיסורי וקיימי חזי איסור דזר בחלב ומייל עלייהו והוא הדין נמי אס בחלב חלב בחלב אלמא מרבויה דגדי נפקא לן דחזייל על כל איסורין: **האי טמא** נמי סבר בכל איסורין דאיסור חל על איסור ואינהו סברי לה כמ"ד אין איסור חל על איסור ותנאי טובה איפליגו זה: **הרי סן נחלב** להכשיר את הזרעים וחלב נקרא משקה דכתיב (שופטים ד) ותפתח את נאד החלב ותשקהו: **והחולל** משקה הזו מן הזרעים: **הרי הוא כשמן** ושמן איקרי משקה דכתיב (ישעיה כה) משתה שמנים: **אין לי אלא בחלב אמו** כלומר עו: **ס"ל** מקרא שני: **בחלב אמו** דמיתר לרבויה כל חלב בהמה טהורה דהאי תנא לא מנריך ליה לכתשמואל דחלב זכר וחלב שחוטה וחלב טמאה מחד קרא ללגופי נפקי דהא אמו כתיב ולא שחוטה ולא זכר ולא טמאה דהא גדי איכתיב וצטורה משתעי כדלמך [ק"ג]. להוציא את הטמאה ועל כרחיך אמו נמי טהורה דאי אמו טמאה לא הוי איהו טהור הלכך להכי זילא אסתא וגדי משמע ליה גדי דווקא וזר חיה וסאכר בהמות מגדי יתירא נפקי לאיסורא דאי סצירא ליה גדי הכל במשמע אפילו עגל וטלה למה ליה לרבויה חלב פרה ורחל והא אמו כתיב וקמנן (דף קטו). דמשמע לן יתורא דגדי גדי לר"ע למעוטי חיה ועוף הני מיילי למאן דמשמע ליה גדי ואפילו עגל וטלה אפי' קרא יתירא למעוטי אכל למאן דמשמע ליה גדי דווקא קראי יתירי לרבויה אמו דאי למעוטי לא אינטריך וחד למעוטי טמאה ולשליל לא אינטריך קרא דמשמענות יליף ליה כדלשכחנא גבי ר"ע לקמן דלמך שליל גדי מעליא: **הא חטא ליה** שפיר בק"ו: **מעיקרא דדינא** מתחלת הדין דקמני מה אמו שלא נאסרה עמו בהרבעה נאסרה עמו בצשול זהו מחלתו של ק"ו ויש להקשות מה לאמו שכן נאסרה ליסחט עמו ביום אחד. ולהכי נקט מעיקרא דדינא פירכא משום דפעמים מקשה על סוף הדין כגון דקמני סיפא פרה

ביון דעל אכילה לא אפי' תימא אימא איפכא כדלמך בסמוך כיון דאכשול לקי אכילה נמי לקי: **המבשול במי חלב פטור** איסורא מיהא איכא דהא כותח מנסיוזי דחלבא עבדי ליה כדלמך בריש אלו עוברין (פסחים דף מב). **ואמרינן לעיל (דף ק"א):** דאיסור לאכול דזר בכוח: **בחלב פרה** ורחל מנין. לא אינטריך ליה אלא לרבות דשחין מינו כגון פרה בחלב גדי או גדי בחלב פרה אכל פרה בחלב עממה הא דרשינן לעיל (דף ק"ג): כל מקום שנאמר גדי אפילו פרה ורחל צממע וצחנס לחק צקונטוס: **פרה** ורחל שנאסרו עמה בהרבעה. ור"מ חיה ועוף יוכיחו לר' עקיבא או עוף לחודה לר' יוסי הגלילי דנאסרו בהרבעה עס שאינו מינו כדלמךין בסוף שור שנגח את הפרה (צ"ק דף נה). ולא נאסרו בצשול וי"ל דעדיפא פריך: **מה לאמו** שכן נאסרה עמו בשחיטה. תימא לרנן חיה תוכיח דאין איתו ואת צנו נהג צחיה: **תלמוד לומר בחלב אמו** עוד דריש מינה בסמוך היא

עממה בחלבה אע"ג דשמואל דריש ליה למלתייהו לעיל (דף ק"ג): הכא דריש מבחלב דמיינייהו מיתירי דהוה מלי למכתב דאמו ואנא דיענא דבחלב אמו קאמר כיון דכחד מיינייהו הוה כתיבא בחלב אמו ורבי יוסי הגלילי דממעט עוף שאין לו חלב אס מו"ו דלמו קא דריש: **עד**

דדינא פירכא מהיכא קא מיייתית לה מאמו מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה תאמר בפרה שלא נאסרה עמו בשחיטה תלמוד לומר בחלב אמו תניא אידך בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו בחלב אוחות גדולה מנין אמרת ק"ו ומה אמו שנכנסה עמו לדיר להתעשר נאסרה עמו בבשול אוחותו שלא נכנסה עמו לדיר להתעשר אינו דין שנאסרה עמו בבשול תלמוד לומר בחלב אמו והא למה לי קרא הא אתיא ליה אמר רב אשי משום דאיכא למימר מעיקרא דדינא פירכא מהיכא קא מיייתית לה מאמו מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה תאמר באחותו גדולה שלא נאסרה עמו בשחיטה תלמוד לומר בחלב אמו אישכחן אוחות גדולה אוחותו קמנה מנין אתיא מביניא מהי תיתי מאמו מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה אוחותו תוכיח מה לאחותו גדולה שלא נכנסה עמו לדיר להתעשר אמו תוכיח ווחור הדין לא ראי זה כראי זה ולא ראי זה כראי זה הצד השווה שבהן שהוא בשר ואסור לבשל בחלב אף אני אביא אוחותו קמנה שהוא בשר ואסור לבשל בחלב אי הכי אוחותו גדולה נמי תיתי מביניא אין הכי נמי אלא בחלב אמו למה לי מבעי ליה לכדתניא בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו היא

ורחל שנאסרו עמו בהרבעה אינו דין שנאסרו עמו בצשול על פרה ורחל כו' זו היא פירכא על סוף הדין: **חלב אוחות גדולה מנין** אני שמעתי דהיינו פרה שהיא מין בהמה כמותה אכל מין גדול הוא ומהאי קרא גופיה דריש ותנא אחרניא הוא ולישניה הוא דשני ועוד דלא נפק ליה פרה ורחל מיתורא דחד קרא אלא פרה לחודה דחלוקה מן הגדי צשני חילוקין חדא דנאסרה עמו בהרבעה וחדא דאין נכנסת עמו לדיר להתעשר אכל רחל שנכנסת עמו לדיר להתעשר דהא מעשר צקר ואלן כתיב (ויקרא כ) וכל אלן צממע לא נפקא ליה מייניה שחאסר עמו בצשול הלכך יליף ברישא פרה והדר אתיא ליה רחל בהלד השוה כדלקמן. צקר אינו נכנס עם הנאן להתעשר דפרק בתרא דצבורות (דף ג): **ומה אמו** שאינה חלוקה ממנו לענין מעשר דהא מינה היא ואע"פ שכבר ילדה עדיין היא ראויה ליכנס עמו לדיר להתעשר דגדייה יולדת בחון שנתה ונכנסת עם צנה לדיר להתעשר כשעדיין לא נכנסה להתעשר כדתיניא בצבורות (דף כ): **גדייה** שילדה שלשה צנות וכל צנותיה ילדו שלש [שלש] כולן נכנסות לדיר להתעשר ואפי"ה חלוקה ממנו לאוסרה עמו בצשול: **אוחות גדולה** פרה שאינה נכנסת כו': **תלמוד לומר בחלב אמו** קרא יתירא לרבויה כל חלב ומיילא איתרצאי פרה דלשכחן דחלקה ממנו לענין מעשר תחלק ממנו לציסול: **אוחות קטנה** רחל: **מביניא** מאמו ומאחותו גדולה: **סיסי מאמו** דמה אמו שלא נאסרה עמו בהרבעה נאסרה עמו בצשול: **מה לאמו כו': אי הכי אוחות גדולה נמי סיסי מביניא** מאמו ומאחותו קטנה ומחזי הדין שהרי אין להשיב עליו והכי דנינן מה אמו שנכנסת עמו לדיר נאסרה עמו בצשול אוחות גדולה לא כל שכן וכי פרכת מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה תאמר באחותו גדולה אוחותו קטנה תוכיח ותו ליכא למיפרכ מה לאחותו קטנה שכן לא נכנסה כו' אלמא מפלגי דינא נפקא לן כך שמעתי וקשיא לי הכי נימא אוחותו קטנה תוכיח הא אכתי לא קיימא לן אוחותו קטנה לאיסורא. ואני שמעתי דהכי פריך מאי חזית דאחותו גדולה נפקא לן מקרא וקטנה מביניא תיפוק ליה אוחותו קטנה מרבויה דקרא וגדולה מביניא וקשיא לי חדא דמסתברא קרא כי רבי לאחותו גדולה לאיסורא